

Aangifte 2021

Erbelasting

Waarom dit formulier?

Met dit formulier doet u aangifte erfbelasting voor een overlijden in 2021.

Doet u liever niet met een pdf aangifte? In de meeste gevallen kunt u online aangifte doen op Mijn Belastingdienst. U logt in op Mijn Belastingdienst via belastingdienst.nl/erfbelasting. Daar leest u ook hoe online aangifte doen werkt.

Wanneer moet u aangifte erfbelasting doen?

Wij sturen een brief waarin staat of de erfgenamen aangifte moeten doen of niet. Dit doen we binnen 4 maanden na het overlijden.

We sturen de brief naar 1 van de erfgenamen, meestal de partner of het oudste kind van de overledene. In de brief staat wanneer de aangifte bij ons binnen moet zijn. Deze datum ligt ongeveer 8 maanden na de overlijdensdatum.

Blijkt uit het testament of een verklaring van erfrecht dat een executeur of een notaris gemachtigd is om de aangifte erfbelasting in te vullen? Dan sturen wij de aangiftebrief naar die gemachtigde.

Hebt u geen uitnodiging tot het doen van aangifte ontvangen? Dan moet u misschien toch aangifte doen. Namelijk als u meer erft dan het vrijgestelde bedrag. Met het hulpmiddel 'Erbelasting berekenen' op belastingdienst.nl/erfbelasting controleert u eenvoudig of dat zo is. Erft u meer dan de vrijstelling? Doe dan aangifte erfbelasting, binnen 8 maanden na de overlijdensdatum. Dat kan online op Mijn Belastingdienst of met dit formulier.

Wie moet aangifte doen?

Is er een executeur aangewezen in het testament? En heeft deze persoon geaccepteerd dat hij executeur is? Dan doet de executeur aangifte erfbelasting voor alle erfgenamen. De erfgenamen zijn alle personen of instellingen die iets krijgen uit de erfenis van de overledene. Meer hierover leest u in de toelichting bij paragraaf 1.1 'Wie zijn erfgenamen?'.

Is er geen executeur aangewezen of is er geen testament?

Dan kunnen de erfgenamen kiezen:

- Elke erfgenaam doet voor zichzelf aangifte.
- Sommige erfgenamen doen samen aangifte en anderen alleen voor zichzelf.
- De erfgenamen kiezen samen wie aangifte doet voor alle erfgenamen.

Erfgenamen kunnen ook door een gemachtigde aangifte laten doen.

Wie moeten de aangifte ondertekenen?

Er zijn 4 mogelijkheden:

- De overledene heeft in zijn testament iemand aangewezen die de erfenis afhandelt (een executeur). Alleen de executeur ondertekent de aangifte.
- De erfgenamen hebben 1 persoon aangewezen die aangifte doet voor alle erfgenamen. Deze persoon moet een machtiging hebben van de andere erfgenamen. Alleen de gemachtigde ondertekent de aangifte.
- De erfgenamen doen samen aangifte. Er is geen executeur en ook geen gemachtigde. Alle erfgenamen ondertekenen de aangifte.
- Een erfgenaam doet alleen voor zichzelf aangifte. Alleen deze erfgenaam ondertekent de aangifte.

Wanneer moet de aangifte erfbelasting binnen zijn?

De aangifte erfbelasting moet bij ons binnen zijn vóór de datum die in de aangiftebrief staat. Deze datum ligt ongeveer 8 maanden na de overlijdensdatum. Lukt dit niet? Dan kunt u uitstel aanvragen. Op belastingdienst.nl/erfbelasting leest u hoe u dit regelt.

Voorkom belastingrente met een voorlopige aanslag

Wij berekenen belastingrente als de aangifte later binnen is dan 8 maanden na de overlijdensdatum. U kunt dit voorkomen door binnen 8 maanden na de overlijdensdatum een voorlopige aanslag erfbelasting aan te vragen. Op belastingdienst.nl/erfbelasting leest u hoe u dit kunt doen.

Hoeveel erfbelasting betaalt u?

Wilt u weten hoeveel erfbelasting u of een erfgenaam moet betalen?

Dat berekent u op belastingdienst.nl/erfbelasting met het hulpmiddel 'Erbelasting berekenen'.

Hoe vult u het aangifteformulier in?

- Vul de gegevens in zoals ze waren op de dag van overlijden.
- Rond alle bedragen af op hele euro's naar beneden (voorbeeld: € 1.350,99 = € 1.350).

Waarom dit formulier?

Lees de toelichting

De toelichting bij de aangifte erfbelasting kan u helpen bij het invullen van de aangifte. In de toelichting vindt u:

- algemene informatie over de erfbelasting
 - een overzicht van gegevens die u nodig hebt om de aangifte in te vullen
 - uitleg bij de vragen in dit aangifteformulier
 - rekenhulpen en tabellen
- Deze hebt u nodig bij sommige vragen om te bepalen welke bedragen u moet invullen.
- een begrippenlijst

Ga naar belastingdienst.nl/erfbelasting om de toelichting te downloaden.

Te weinig ruimte?

Is er bij een vraag te weinig ruimte om alle gegevens in te vullen? Maak dan 1 of meer kopieën van de bladzijde waarop deze vraag staat. De gegevens die u niet meer kunt invullen op die bladzijde, vult u in op de kopieën. Schrijf op iedere kopie het burgerservice nummer van de overledene. Stuur de kopieën als bijlage mee met het aangifteformulier.

Hoe stuurt u het aangifteformulier terug?

Stuur het ingevulde en ondertekende aangifteformulier terug naar:

Belastingdienst/kantoor Eindhoven
Antwoordnummer 14660
5600 WK Eindhoven

Let op!

Vul de aangifte juist en volledig in en stuur deze op tijd terug. Zo voorkomt u dat er belastingrente moet worden betaald. Op belastingdienst.nl/erfbelasting vindt u hierover meer informatie.

Tip!

Maak een kopie van het ingevulde aangifteformulier voor uw administratie.

Privacy

Wij gaan zorgvuldig om met de gegevens van burgers en bedrijven en met uw privacy. Op belastingdienst.nl/privacy staat hoe wij dat doen.

1 Gegevens van de overledene

Vul hier de gegevens in van de overledene.

1a	Voorletter(s), tussen-voegsel(s) en achternaam			
	Burgerservicenummer overledene		Overlijdensdatum	- -
1b	Was de overledene getrouwd of had de overledene een geregistreerd partner?	☐	Nee. Ga verder met vraag 1c.	
		☐	Ja	
	Hadden de overledene en zijn echtgenoot of geregistreerd partner huwelijkse of partnerschapsvoorwaarden laten vastleggen in een notariële akte?	☐	Nee. Ga verder met vraag 1c.	
		☐	Ja. Stuur een kopie van de akte mee met de aangifte.	
	Had de overledene een finaal verrekenbeding met zijn partner?	☐	Nee. Ga verder met vraag 1c.	
		☐	Ja. Vul hieronder de datum waarop de huwelijkse of partnerschapsvoorwaarden zijn vastgelegd.	
	Datum huwelijkse of partnerschapsvoorwaarden		-	
1c	Had de overledene kinderen?	☐	Nee. Ga verder met vraag 1d.	
		☐	Ja	
	Is 1 van deze kinderen eerder overleden dan zijn overleden ouder?	☐	Nee. Ga verder met vraag 1d.	
		☐	Ja	
	Had dit overleden kind zelf kinderen?	☐	Nee	
		☐	Ja	

1 Gegevens van de overledene (vervolg)

1d Had de overledene een testament? ☐ Nee. Ga verder met vraag 2.
☐ Ja. Vul de gegevens in van de notaris die het testament heeft opgemaakt en de datum van het testament.

Voorletter(s), tussenvoegsel(s) en achternaam notaris

Vestigingsplaats

Protocolnummer notaris Datum van het testament of van de laatste wijziging - -

2 Gegevens contactpersoon

Vul de gegevens van de contactpersoon in. De contactpersoon is degene die namens meerdere erfgenamen aangifte doet.

Is er een executeur? Vul dan de gegevens van de executeur in. De executeur is voor ons ook de contactpersoon.

2a Voorletter(s), tussenvoegsel(s) en achternaam

Adres in Nederland

Straat, huisnummer en toevoeging

Postcode en woonplaats

Adres in het buitenland

Straat en huisnummer

Postcode en plaats

Landcode Kijk op belastingdienst.nl voor een overzicht met landcodes.

Telefoonnummer

E-mailadres

Vul het burgerservicenummer van de contactpersoon in of het beconnummer of het protocolnummer van de notaris.

2b Burgerservicenummer

Beconnummer Protocolnummer notaris

3 Voor wie doet u aangifte?

3a Heeft de overledene in zijn testament een executeur aangewezen om de erfenis af te handelen?
 Dan moet de executeur aangifte doen voor alle erfgenamen.

☐ Ik ben executeur en doe aangifte voor alle erfgenamen. Geef aan voor hoeveel erfgenamen u aangifte doet. Bent u zelf ook erfgenaam? Tel uzelf dan ook mee. Ga naar vraag 3c.

Is er geen executeur aangewezen? Kruis dan aan welke situatie voor u geldt.

☐ Ik ben erfgenaam en ben gemachtigd om aangifte te doen voor meerdere erfgenamen. Geef aan voor hoeveel erfgenamen u aangifte doet. Tel uzelf ook mee.

☐ Ik ben erfgenaam en doe samen met andere erfgenamen aangifte. Geef aan voor hoeveel erfgenamen u in totaal aangifte doet. Tel uzelf ook mee.

☐ Ik ben erfgenaam en doe alleen aangifte voor mijzelf.

☐ Ik ben geen erfgenaam, maar ben gemachtigd om aangifte te doen. Geef aan voor hoeveel erfgenamen u aangifte doet.

3

Voor wie doet u aangifte? (vervolg)**Voor wie doet u geen aangifte?**

3b Zijn er erfgenamen waarvoor u **geen** aangifte doet? ☐ Nee. Ga naar vraag 3c.

☐ Ja. Vul hieronder de gegevens in van de erfgenamen waarvoor u geen aangifte doet. Gaat het om een instelling? Vul dan de naam van de instelling in bij 'achternaam'.

Erfgenaam 1

Voorletter(s), tussenvoegsel(s) en achternaam

Burgerservicenummer/RSIN (niet verplicht)

Geboortedatum

Krijgt deze erfgenaam waarvoor u geen aangifte doet het hele vermogen?

☐ Nee ☐ Ja

Doet deze erfgenaam een beroep op zijn legitieme portie (wettelijke erfdeel)?

☐ Nee ☐ Ja

Erfgenaam 2

Voorletter(s), tussenvoegsel(s) en achternaam

Burgerservicenummer/RSIN (niet verplicht)

Geboortedatum

Krijgt deze erfgenaam waarvoor u geen aangifte doet het hele vermogen?

☐ Nee ☐ Ja

Doet deze erfgenaam een beroep op zijn legitieme portie (wettelijke erfdeel)?

☐ Nee ☐ Ja

Erfgenaam 3

Voorletter(s), tussenvoegsel(s) en achternaam

Burgerservicenummer/RSIN (niet verplicht)

Geboortedatum

Krijgt deze erfgenaam waarvoor u geen aangifte doet het hele vermogen?

☐ Nee ☐ Ja

Doet deze erfgenaam een beroep op zijn legitieme portie (wettelijke erfdeel)?

☐ Nee ☐ Ja

Erfgenaam 4

Voorletter(s), tussenvoegsel(s) en achternaam

Burgerservicenummer/RSIN (niet verplicht)

Geboortedatum

Krijgt deze erfgenaam waarvoor u geen aangifte doet het hele vermogen?

☐ Nee ☐ Ja

Doet deze erfgenaam een beroep op zijn legitieme portie (wettelijke erfdeel)?

☐ Nee ☐ Ja

3 Voor wie doet u aangifte?**Naar wie wilt u dat wij de erfbelastingaanslag sturen?**

- 3c ☐ Stuur naar iedere ontvanger van (een deel van) de erfenis een eigen belastingaanslag.
- ☐ Stuur de belastingaanslag(en) naar de executeur-testamentair of naar de erfgenaam die ook namens andere erfgenamen aangifte heeft gedaan; dit mag ook de gemachtigde of contactpersoon zijn.

Ondertekening door executeur of gemachtigde

Onderteken deze aangifte als volgt:

- Bent u executeur? Dan moet u aangifte doen voor alle erfgenamen. U ondertekent als enige dit aangifteformulier.
- Bent u gemachtigde? Dan ondertekent u dit aangifteformulier voor de personen door wie u gemachtigd bent. Zij hoeven het aangifteformulier niet zelf te ondertekenen.
- In alle andere gevallen moeten de erfgenamen het aangifteformulier zelf ondertekenen bij vraag 4h.

- 3d Bent u executeur of gemachtigde? ☐ Nee. Ga verder naar vraag 4. ☐ Ja

Gegevens van de executeur of gemachtigde.

- 3e Voorletter(s), tussenvoegsel(s) en achternaam
- Naam instelling (bijvoorbeeld een notariskantoor)
- Burgerservicenummer/RSIN
- Protocolnummer notaris (als de executeur ook notaris is)
- Datum - -
- Uw handtekening
Schrijf binnen het vak

4 Gegevens erfgenamen

Op dit formulier staan invulvakken voor 4 erfgenamen (4 keer vraag 4a t/m 4h).

Doet u aangifte voor meer dan 4 erfgenamen? Maak dan een kopie van deze niet-ingevulde bladzijden met de vragen 4a t/m 4h.

Zet op de kopie bovenaan eerst het burgerservicenummer van de overledene.

Let op! Met erfgenamen bedoelen wij iedereen die iets krijgt of opeist uit de erfenis.

Dat kunnen personen en instellingen zoals goede doelen zijn.

4

Gegevens erfgenaam**Gegevens erfgenaam.** Vul voor iedere erfgenaam een aparte bladzijde in.

Vul de gegevens in van de erfgenaam. Gaat het om een instelling? Vul dan alleen de naam en het RSIN in.

4a Voorletter(s), tussen-voegsel(s) en achternaam

Naam instelling

Burgerservicenummer RSIN

4b Geboortedatum - -

Geslacht ☐ Man ☐ Vrouw

Relatie met de overledene

4c Wat is de relatie van deze erfgenaam met de overledene? In onderdeel C van de toelichting vindt u uitleg over de relaties waaruit u kunt kiezen.

☐ Echtgenoot of geregistreerd partner ☐ Stiefkind

☐ Samenwoner zonder notariële akte ☐ Pleegkind

Stonden de erfgenaam en de overledene tot de overlijdensdatum ten minste 5 jaar op hetzelfde adres ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) of een vergelijkbare administratie buiten Nederland? ☐ Ja ☐ Nee ☐ Kleinkind

☐ Samenwoner met notariële akte ☐ Achterkleinkind

Is het samenlevingscontract minstens 6 maanden voor het overlijden opgesteld? ☐ Ja ☐ Nee ☐ Algemeen nut beogende instelling (ANBI)

Datum notariële samenlevingsovereenkomst - - ☐ Sociaal belang behartigende instelling (SBBi)

☐ Ouder ☐ Anders

☐ Kind

☐ Kind met een beperking

Let op! Kruis dit hokje alleen aan als het kind voldoet aan de voorwaarden voor een speciale vrijstelling.

Erfdeel en legaten

4d Wat is het erfdeel van deze erfgenaam? Geef het erfdeel op als breuk, bijvoorbeeld 1/4. Krijgt deze erfgenaam alleen een legaat? Vul dan o/h in.

 /

Krijgt deze erfgenaam het hele vermogen?

☐ Nee ☐ Ja

Doet deze erfgenaam een beroep op zijn legitieme portie (wettelijke erfdeel)?

☐ Nee ☐ Ja

Is er sprake van vruchtgebruik?

☐ Nee☐ Ja. Vraagt de partner van de overledene of iemand anders die het vruchtgebruik van de woning krijgt om uitstel van betaling?☐ Nee☐ Ja

Waarde van het vruchtgebruik

Gebruik Tabel C in de toelichting om deze waarde te berekenen.

 €

Heeft deze erfgenaam een partner die ook een erfdeel krijgt?

☐ Nee☐ Ja. Naam van partner

Burgerservicenummer partner

4

Gegevens erfgenaam (vervolg)**Erfdeel en legaten (vervolg)**

- 4e Krijgt deze erfgenaam 1 of meer legaten van de overledene?
- ☐ Nee. Ga verder met vraag 4h.
- ☐ Ja. Specificeer hieronder alle legaten die deze erfgenaam krijgt. Vul daarna het totaal in.

Er bestaan 'legaten vrij van recht' en 'legaten niet vrij van recht'. Een erfgenaam kan beide hebben. Lees de toelichting bij vraag 4e.

Specificatie legaat 1

Omschrijving van het legaat

Waarde van het legaat

€

Komt dit legaat ten laste van een andere erfgenaam?

☐

Nee

☐

Ja

Burgerservicenummer andere erfgenaam

Is dit legaat vrij van recht?

☐

Nee

☐

Ja

Is dit legaat aanvaard?

☐

Nee

☐

Ja

Specificatie legaat 2

Omschrijving van het legaat

Waarde van het legaat

€

Komt dit legaat ten laste van een andere erfgenaam?

☐

Nee

☐

Ja

Burgerservicenummer andere erfgenaam

Is dit legaat vrij van recht?

☐

Nee

☐

Ja

Is dit legaat aanvaard?

☐

Nee

☐

Ja

Specificatie legaat 3

Omschrijving van het legaat

Waarde van het legaat

€

Komt dit legaat ten laste van een andere erfgenaam?

☐

Nee

☐

Ja

Burgerservicenummer andere erfgenaam

Is dit legaat vrij van recht?

☐

Nee

☐

Ja

Is dit legaat aanvaard?

☐

Nee

☐

Ja

- 4f Totaal legaten vrij van recht
- Totaal legaten niet vrij van recht

€

€

Inbreng van een schenking in de nalatenschap

- 4g Omschrijving van inbreng

Waarde van de inbreng

€

Ondertekening door de erfgenaam. Als de executeur of de gemachtigde aangifte doet, hoeft de erfgenaam niet zelf te ondertekenen.

- 4h Datum

Handtekening erfgenaam
Schrijf binnen het vak.

4

Gegevens erfgenaam**Gegevens erfgenaam.** Vul voor iedere erfgenaam een aparte bladzijde in.

Vul de gegevens in van de erfgenaam. Gaat het om een instelling? Vul dan alleen de naam en het RSIN in.

4a	Voorletter(s), tussen-voegsel(s) en achternaam			
	Naam instelling			
	Burgerservicenummer		RSIN	
4b	Geboortedatum		-	
	Geslacht	☐ Man	☐ Vrouw	

Relatie met de overledene

4c Wat is de relatie van deze erfgenaam met de overledene? In onderdeel C van de toelichting vindt u uitleg over de relaties waaruit u kunt kiezen.

☐ Echtgenoot of geregistreerd partner	☐ Stiefkind
☐ Samenwoner zonder notariële akte Stonden de erfgenaam en de overledene tot de overlijdensdatum ten minste 5 jaar op hetzelfde adres ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) of een vergelijkbare administratie buiten Nederland?	☐ Pleegkind
☐ Samenwoner met notariële akte Is het samenlevingscontract minstens 6 maanden voor het overlijden opgesteld?	☐ Kleinkind
Datum notariële samenlevingsovereenkomst - -	☐ Achterkleinkind
☐ Ouder	☐ Algemeen nut beogende instelling (ANBI)
☐ Kind	☐ Sociaal belang behartigende instelling (SBBi)
☐ Kind met een beperking Let op! Kruis dit hokje alleen aan als het kind voldoet aan de voorwaarden voor een speciale vrijstelling.	☐ Anders

Erfdeel en legaten

4d Wat is het erfdeel van deze erfgenaam? Geef het erfdeel op als breuk, bijvoorbeeld 1/4. Krijgt deze erfgenaam alleen een legaat? Vul dan o/h in.

 /

Krijgt deze erfgenaam het hele vermogen?

☐ Nee ☐ Ja

Doet deze erfgenaam een beroep op zijn legitieme portie (wettelijke erfdeel)?

☐ Nee ☐ Ja

Is er sprake van vruchtgebruik?

☐ Nee☐ Ja. Vraagt de partner van de overledene of iemand anders die het vruchtgebruik van de woning krijgt om uitstel van betaling?☐ Nee☐ JaWaarde van het vruchtgebruik
Gebruik Tabel C in de toelichting om deze waarde te berekenen.€

Heeft deze erfgenaam een partner die ook een erfdeel krijgt?

☐ Nee☐ Ja. Naam van partner

Burgerservicenummer partner

4 Gegevens erfgenaam (vervolg)

Erfdeel en legaten (vervolg)

- 4e Krijgt deze erfgenaam 1 of meer legaten van de overledene? ☐ Nee. Ga verder met vraag 4h. ☐ Ja. Specificeer hieronder alle legaten die deze erfgenaam krijgt. Vul daarna het totaal in.

Er bestaan 'legaten vrij van recht' en 'legaten niet vrij van recht'. Een erfgenaam kan beide hebben. Lees de toelichting bij vraag 4e.

Specificatie legaat 1

Omschrijving van het legaat

Waarde van het legaat

Komt dit legaat ten laste van een andere erfgenaam?

☐

Nee

☐

Ja

Burgerservicenummer andere erfgenaam

Is dit legaat vrij van recht?

☐

Nee

☐

Ja

Is dit legaat aanvaard?

☐

Nee

☐

Ja

Specificatie legaat 2

Omschrijving van het legaat

Waarde van het legaat

Komt dit legaat ten laste van een andere erfgenaam?

☐

Nee

☐

Ja

Burgerservicenummer andere erfgenaam

Is dit legaat vrij van recht?

☐

Nee

☐

Ja

Is dit legaat aanvaard?

☐

Nee

☐

Ja

Specificatie legaat 3

Omschrijving van het legaat

Waarde van het legaat

Komt dit legaat ten laste van een andere erfgenaam?

☐

Nee

☐

Ja

Burgerservicenummer andere erfgenaam

Is dit legaat vrij van recht?

☐

Nee

☐

Ja

Is dit legaat aanvaard?

☐

Nee

☐

Ja

- 4f Totaal legaten vrij van recht
- Totaal legaten niet vrij van recht

Inbreng van een schenking in de nalatenschap

- 4g Omschrijving van inbreng

Waarde van de inbreng

Ondertekening door de erfgenaam. Als de executeur of de gemachtigde aangifte doet, hoeft de erfgenaam niet zelf te ondertekenen.

- 4h Datum

Handtekening erfgenaam
Schrijf binnen het vak.

4**Gegevens erfgenaam****Gegevens erfgenaam.** Vul voor iedere erfgenaam een aparte bladzijde in.

Vul de gegevens in van de erfgenaam. Gaat het om een instelling? Vul dan alleen de naam en het RSIN in.

4a	Voorletter(s), tussen-voegsel(s) en achternaam			
	Naam instelling			
	Burgerservicenummer		RSIN	
4b	Geboortedatum		-	
	Geslacht	☐ Man	☐ Vrouw	

Relatie met de overledene

4c Wat is de relatie van deze erfgenaam met de overledene? In onderdeel C van de toelichting vindt u uitleg over de relaties waaruit u kunt kiezen.

☐ Echtgenoot of geregistreerd partner	☐ Stiefkind
☐ Samenwoner zonder notariële akte Stonden de erfgenaam en de overledene tot de overlijdensdatum ten minste 5 jaar op hetzelfde adres ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) of een vergelijkbare administratie buiten Nederland?	☐ Pleegkind
☐ Samenwoner met notariële akte Is het samenlevingscontract minstens 6 maanden voor het overlijden opgesteld?	☐ Kleinkind
Datum notariële samenlevingsovereenkomst - -	☐ Achterkleinkind
☐ Ouder	☐ Algemeen nut beogende instelling (ANBI)
☐ Kind	☐ Sociaal belang behartigende instelling (SBBi)
☐ Kind met een beperking Let op! Kruis dit hokje alleen aan als het kind voldoet aan de voorwaarden voor een speciale vrijstelling.	☐ Anders

Erfdeel en legaten

4d Wat is het erfdeel van deze erfgenaam? Geef het erfdeel op als breuk, bijvoorbeeld 1/4. Krijgt deze erfgenaam alleen een legaat? Vul dan o/h in.

 /

Krijgt deze erfgenaam het hele vermogen?

☐ Nee ☐ Ja

Doet deze erfgenaam een beroep op zijn legitieme portie (wettelijke erfdeel)?

☐ Nee ☐ Ja

Is er sprake van vruchtgebruik?

☐ Nee☐ Ja. Vraagt de partner van de overledene of iemand anders die het vruchtgebruik van de woning krijgt om uitstel van betaling?☐ Nee☐ JaWaarde van het vruchtgebruik
Gebruik Tabel C in de toelichting om deze waarde te berekenen.€

Heeft deze erfgenaam een partner die ook een erfdeel krijgt?

☐ Nee☐ Ja. Naam van partner

Burgerservicenummer partner

4 Gegevens erfgenaam (vervolg)
Erfdeel en legaten (vervolg)

- 4e Krijgt deze erfgenaam 1 of meer legaten van de overledene? ☐ Nee. Ga verder met vraag 4h. ☐ Ja. Specificeer hieronder alle legaten die deze erfgenaam krijgt. Vul daarna het totaal in.

Er bestaan 'legaten vrij van recht' en 'legaten niet vrij van recht'. Een erfgenaam kan beide hebben. Lees de toelichting bij vraag 4e.

Specificatie legaat 1Omschrijving van het legaat

Waarde van het legaat

€

Komt dit legaat ten laste van een andere erfgenaam?

☐

Nee

☐

Ja

Burgerservicenummer andere erfgenaam

Is dit legaat vrij van recht?

☐

Nee

☐

Ja

Is dit legaat aanvaard?

☐

Nee

☐

Ja

Specificatie legaat 2Omschrijving van het legaat

Waarde van het legaat

€

Komt dit legaat ten laste van een andere erfgenaam?

☐

Nee

☐

Ja

Burgerservicenummer andere erfgenaam

Is dit legaat vrij van recht?

☐

Nee

☐

Ja

Is dit legaat aanvaard?

☐

Nee

☐

Ja

Specificatie legaat 3Omschrijving van het legaat

Waarde van het legaat

€

Komt dit legaat ten laste van een andere erfgenaam?

☐

Nee

☐

Ja

Burgerservicenummer andere erfgenaam

Is dit legaat vrij van recht?

☐

Nee

☐

Ja

Is dit legaat aanvaard?

☐

Nee

☐

Ja

- 4f Totaal legaten vrij van recht
- Totaal legaten niet vrij van recht

€ € **Inbreng van een schenking in de nalatenschap**

- 4g Omschrijving van inbreng

Waarde van de inbreng

€ **Ondertekening door de erfgenaam.** Als de executeur of de gemachtigde aangifte doet, hoeft de erfgenaam niet zelf te ondertekenen.

- 4h Datum

Handtekening erfgenaam
Schrijf binnen het vak.

4

Gegevens erfgenaam**Gegevens erfgenaam.** Vul voor iedere erfgenaam een aparte bladzijde in.

Vul de gegevens in van de erfgenaam. Gaat het om een instelling? Vul dan alleen de naam en het RSIN in.

4a	Voorletter(s), tussen-voegsel(s) en achternaam			
	Naam instelling			
	Burgerservicenummer		RSIN	
4b	Geboortedatum		-	
	Geslacht	☐ Man	☐ Vrouw	

Relatie met de overledene

4c Wat is de relatie van deze erfgenaam met de overledene? In onderdeel C van de toelichting vindt u uitleg over de relaties waaruit u kunt kiezen.

☐ Echtgenoot of geregistreerd partner	☐ Stiefkind
☐ Samenwoner zonder notariële akte Stonden de erfgenaam en de overledene tot de overlijdensdatum ten minste 5 jaar op hetzelfde adres ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) of een vergelijkbare administratie buiten Nederland?	☐ Pleegkind
☐ Samenwoner met notariële akte Is het samenlevingscontract minstens 6 maanden voor het overlijden opgesteld?	☐ Kleinkind
Datum notariële samenlevingsovereenkomst - -	☐ Achterkleinkind
☐ Ouder	☐ Algemeen nut beogende instelling (ANBI)
☐ Kind	☐ Sociaal belang behartigende instelling (SBBi)
☐ Kind met een beperking Let op! Kruis dit hokje alleen aan als het kind voldoet aan de voorwaarden voor een speciale vrijstelling.	☐ Anders

Erfdeel en legaten

4d Wat is het erfdeel van deze erfgenaam? Geef het erfdeel op als breuk, bijvoorbeeld 1/4. Krijgt deze erfgenaam alleen een legaat? Vul dan o/h in.

 /

Krijgt deze erfgenaam het hele vermogen?

☐ Nee ☐ Ja

Doet deze erfgenaam een beroep op zijn legitieme portie (wettelijke erfdeel)?

☐ Nee ☐ Ja

Is er sprake van vruchtgebruik?

☐ Nee☐ Ja. Vraagt de partner van de overledene of iemand anders die het vruchtgebruik van de woning krijgt om uitstel van betaling?☐ Nee☐ JaWaarde van het vruchtgebruik
Gebruik Tabel C in de toelichting om deze waarde te berekenen.€

Heeft deze erfgenaam een partner die ook een erfdeel krijgt?

☐ Nee☐ Ja. Naam van partner

Burgerservicenummer partner

4 Gegevens erfgenaam (vervolg)

Erfdeel en legaten (vervolg)

- 4e Krijgt deze erfgenaam 1 of meer legaten van de overledene? ☐ Nee. Ga verder met vraag 4h. ☐ Ja. Specificeer hieronder alle legaten die deze erfgenaam krijgt. Vul daarna het totaal in.

Er bestaan 'legaten vrij van recht' en 'legaten niet vrij van recht'. Een erfgenaam kan beide hebben. Lees de toelichting bij vraag 4e.

Specificatie legaat 1

Omschrijving van het legaat

Waarde van het legaat

€

Komt dit legaat ten laste van een andere erfgenaam?

☐

Nee

☐

Ja

Burgerservicenummer andere erfgenaam

Is dit legaat vrij van recht?

☐

Nee

☐

Ja

Is dit legaat aanvaard?

☐

Nee

☐

Ja

Specificatie legaat 2

Omschrijving van het legaat

Waarde van het legaat

€

Komt dit legaat ten laste van een andere erfgenaam?

☐

Nee

☐

Ja

Burgerservicenummer andere erfgenaam

Is dit legaat vrij van recht?

☐

Nee

☐

Ja

Is dit legaat aanvaard?

☐

Nee

☐

Ja

Specificatie legaat 3

Omschrijving van het legaat

Waarde van het legaat

€

Komt dit legaat ten laste van een andere erfgenaam?

☐

Nee

☐

Ja

Burgerservicenummer andere erfgenaam

Is dit legaat vrij van recht?

☐

Nee

☐

Ja

Is dit legaat aanvaard?

☐

Nee

☐

Ja

- 4f Totaal legaten vrij van recht
Totaal legaten niet vrij van recht

€

€

Inbreng van een schenking in de nalatenschap

- 4g Omschrijving van inbreng

Waarde van de inbreng

€

Ondertekening door de erfgenaam. Als de executeur of de gemachtigde aangifte doet, hoeft de erfgenaam niet zelf te ondertekenen.

- 4h Datum

Handtekening erfgenaam
Schrijf binnen het vak.

5

Samenstelling van de erfenis

Bij deze vragen geeft u de waarde aan van alle bezittingen en schulden die de overledene had op de overlijdensdatum, zoals een woning, een bankrekening, een aandelenpakket of een hypotheek. Dit noemen wij ook wel 'vermogensbestandelen'.

Hoe vult u deze vraag in?

Vul bij de vragen die van toepassing zijn, een bedrag in. Bij vragen die niet van toepassing zijn, hoeft u niets in te vullen. Weet u niet zeker of een vraag van toepassing is? Lees dan de toelichting voor meer informatie.

Let op!

Was de overledene wel eigenaar van een vermogensbestanddeel, maar mocht hij geen gebruik maken van dit vermogensbestanddeel of de opbrengsten ervan? Ofwel, had de overledene de blote eigendom van een vermogensbestanddeel? Bereken dan de waarde van dit vermogensbestanddeel met tabel C in de toelichting.

Waarde van de bezittingen

5a Woning of onroerende zaak

Vul hier alle onroerende zaken in die de overledene had in het binnenland en buitenland, inclusief onroerende zaken op een landgoed die in gebruik zijn als woning. Is er te weinig ruimte om alle gegevens in te vullen? Maak dan 1 of meer kopieën van die bladzijde en vul de gegevens die u niet kwijt kunt in op de kopie(en). Schrijf op elke kopie het burgerservicenummer van de overledene en stuur ze als bijlage mee met uw aangifte. **Let op!** Vul bij vraag 5c de totale waarde in van de onroerende zaak, na aftrek van waardeverminderende factoren zoals een verhuurde of verpachte woning of erfpacht.

5a.1 Adres in Nederland

Straat, huisnummer en toevoeging

Postcode en woonplaats

Adres in het buitenland

Straat, huisnummer en toevoeging

Postcode en plaats

Landcode

Kijk op belastingdienst.nl voor een overzicht met landcodes.

Geen adres bekend?

Vul dan de kadastrale perceelaanduiding in.

5a.2 Is de onroerende zaak een woning?

☐ Nee ☐ Ja

5a.3 Is de onroerende zaak een eigen woning (koopwoning)?

☐ Nee ☐ Ja

5a.4 Is de onroerende zaak een serviceflat?

☐ Nee ☐ Ja

5a.5 Is de onroerende zaak een vakantiewoning die tijdelijk verhuurd wordt?

☐ Nee ☐ Ja

5a.6 WOZ-waarde of waarde in het economisch verkeer
Voor woningen vult u de WOZ-waarde in en voor bijvoorbeeld bedrijfspanden, een onbebouwd stuk grond of een onroerende zaak in het buitenland de waarde in het economisch verkeer. **Let op!** Vul ook vraag 5c in.

€

5 Samenstelling van de erfenis (vervolg)**Waarde van de bezittingen (vervolg)****5b Waardeverminderende factoren onroerende zaak**

5b.1 Ging het om een woning met erfpacht?

☐ Nee
☐ Ja. Waarde van de erfpacht
 Einddatum van de erfpacht
 (niet verplicht)

 €
 - -

5b.2 Werde de woning verhuurd of verpacht?

☐ Nee. Ga verder met vraag 5c.☐ Ja. Jaarlijkse huur of pacht
 €

Was de huur of pacht marktconform?

☐ Nee ☐ Ja

Werde de woning in zijn geheel verhuurd of verpacht?

☐ Ja
☐ Nee. Oppervlakte van de hele woning

 m²

Oppervlakte van het

verhuurde of verpachte deel

 m²
5c Waarde onroerende zaak, na de waardeverminderende factoren

Vul de totale waarde in van de onroerende zaak, na aftrek van waardeverminderende factoren zoals een verhuurde of verpachte woning of erfpacht.

Waarde onroerende zaak na aftrek van de waardeverminderende factoren, gemeenschappelijk

 €

Waarde onroerendezaak na aftrek van de waardeverminderende factoren, privé

 €
5d Ter beschikking gesteld pand

Was de onroerende zaak door de overledene ter beschikking gesteld aan een onderneming?

☐ Nee. Ga verder met vraag 5e.☐ Ja. Naam onderneming
Burgerservicenummer/
RSIN onderneming

Liquidatiewaarde van het ter beschikking gestelde pand

 €

5	Samenstelling van de erfenis (vervolg)
	Waarde van de bezittingen (vervolg)

5e Landgoed dat valt onder de Natuurschoonwet (NSW)

5e.1 Is de onroerende zaak een landgoed dat valt onder de Natuurschoonwet 1928 (NSW)?

☐ Nee. Ga verder met vraag 5f. ☐ Ja

5e.2 Naam van het landgoed

5e.3 Heeft het landgoed een NSW-rangschikking?

☐ Nee. Ga verder met vraag 5e.4.☐ Ja. NSW-beschikkingnummer landgoed.
Ga hierna verder met vraag 5e.5.

5e.4 Is er een aanvraag gedaan voor NSW-rangschikking van dit landgoed?

☐ Nee ☐ Ja. Datum aanvraag NSW-rangschikking - -

5e.5 Is het landgoed opengesteld voor het publiek?

☐ Nee ☐ Ja

5e.6 Komt het landgoed uit een afgezonderd particulier vermogen (APV)?

☐ Nee ☐ Ja

5e.7 Vul de waarde in van het landgoed op de overlijdensdatum. Als het landgoed is opengesteld, hoeft u de bestemmingswaarde niet in te vullen.

Marktwaaarde van de opstallen

€

Marktwaaarde landerijen (omliggend terrein)

€

Bestemmingswaarde van de opstallen

€

Bestemmingswaarde landerijen (omliggend terrein)

€ **5e.8 Verkrijger van het landgoed**

Geef aan welke persoon of instelling de NSW-rangschikking van het landgoed voortzet op zijn naam.

Voorletter(s), tussenvoegsel(s)
en achternaam

Naam instelling

Geboortedatum

 - -

Burgerservicenummer/RSIN

Aandeel in het landgoed
van de deze verkrijger , %**5f Roerende zaken****Gemeenschappelijk vermogen****Privévermogen**

Inboedel

€ €

Vervoersmiddel(en)

€ €

Kunst en antiek

€ €

Overige roerende zaken

€ €

5 Samenstelling van de erfenis (vervolg)**Waarde van de bezittingen (vervolg)****5g Bank- en spaarrekeningen op de overlijdensdatum**

Rekeningnummer (IBAN) gemeenschappelijke rekening. Begin in het eerste vakje. Zijn er te veel vakjes, laat dan de laatste vakjes leeg.

Saldo gemeenschappelijke rekening

Rekeningnummer (IBAN) privérekening. Begin in het eerste vakje. Zijn er te veel vakjes, laat dan de laatste vakjes leeg.

Saldo privérekening van overledene

5h Contant geld op de overlijdensdatum

Contant geld, gemeenschappelijk

Contant geld, privé

5i Effectenrekening op de overlijdensdatum. Bijvoorbeeld aandelen, opties, obligaties, beleggingen in een beleggingsfonds.

Rekeningnummer effectenrekening. Begin in het eerste vakje. Zijn er te veel vakjes, laat dan de laatste vakjes leeg.

Totale saldo effectenrekening

Saldo effectenrekening, gemeenschappelijk

Saldo effectenrekening, privé

5j Vorderingen. Het gaat hier om geld dat de overledene nog te goed had van een persoon of een instelling, bijvoorbeeld vorderingen op grond van een overname- of verrekenbeding.

5j.1 Omschrijving van de vordering

5j.2 Is de vordering direct opeisbaar?

☐ Ja

☐ Nee

5j.3 Koopsom of inbrengsom ondernemingsvermogen. Zie vraag 8h.

5j.4 Welk rentepercentage is afgesproken?

Vul 0% in als er geen rentepercentage is afgesproken.

 , %

Soort rente

☐ Enkelvoudige rente

☐ Samengestelde rente

☐ Geen rentepercentage

Is er sprake van een variabele rente?

☐ Ja

☐ Nee

Is de afgesproken rente over deze vordering al betaald?

☐ Ja

☐ Nee

5j.5 Totale waarde van de vordering

5j.6 Waarde van de vordering, gemeenschappelijk

Waarde van de vordering, privé

5 Samenstelling van de erfenis (vervolg)**Waarde van de bezittingen (vervolg)**

- 5k **Ondernemingsvermogen.** Het gaat hier bijvoorbeeld om de waarde van een eenmanszaak of aandelen die een aanmerkelijk belang in een onderneming vertegenwoordigen. **Let op!** Vul eerst vraag 11 in. Vul daarna het totaalbedrag van alle ondernemingen samen in bij vraag 5k.

Waarde ondernemingsvermogen,
gemeenschappelijk

Waarde ondernemingsvermogen,
privé

- 5l **Andere bezittingen.** Bijvoorbeeld lopende polissen, auteursrechten, vergunningen of octrooien.

Omschrijving van de bezitting

Waarde van de bezitting,
gemeenschappelijk

Waarde van de bezitting, privé

- 5m **Nog niet verdeelde erfenis (onverdeelde boedel)**

Het gaat hier bijvoorbeeld om een erfdeel dat de overledene te goed had, maar nog niet had ontvangen.

Vul hieronder de gegevens in van de persoon van wie de erfenis nog niet was verdeeld.

Voorletter(s), tussenvoegsel(s)
en achternaam

Geboortedatum

Burgerservicenummer (als dit bekend is)

Waarde nog niet verdeelde erfenis,
gemeenschappelijk

Waarde nog niet verdeelde erfenis,
privé

- 5n **Totale waarde van de bezittingen**

Totale waarde bezittingen,
gemeenschappelijk

Tel de gemeenschappelijke bezittingen
die u hebt ingevuld bij vraag 5c tot en
met vraag 5m bij elkaar op.

Totale waarde bezittingen, privé

Tel de privé-bezittingen die u hebt
ingevuld bij vraag 5c tot en met vraag
5m bij elkaar op.

5 Samenstelling van de erfenis (vervolg)
Waarde van de schulden

50 **Hypotheek.** Het gaat hier om schulden voor koopwoningen en andere onroerende zaken. Dit zijn meestal hypotheek. **Let op!** Had de overledene een overlijdensrisicoverzekering voor zijn hypotheek? Lees dan de toelichting bij vraag 50 voordat u hier een bedrag invult.

50.1 Leningnummer

Totale hypotheekschuld op de overlijdensdatum

50.2 Is voor de hypotheek een overlijdensrisico-verzekering afgesloten?

☐ Nee

☐ Ja

Verzekeringsinstantie die het bedrag heeft uitgekeerd

Polisnummer verzekering (niet verplicht)

Uitgekeerd bedrag voor verplichte hypotheekaflossing

Netto hypotheekschuld (hypotheekschuld verminderd met de uitkering voor verplichte hypotheekaflossing)

50.3 Hypotheekschuld, gemeenschappelijk

Hypotheekschuld, privé

5p **Schuld aan erfgenamen eerder overleden partner.** Het gaat hier om schulden aan de erfgenamen van een eerder overleden echtgenoot of geregistreerd partner, omdat die hun deel van de erfenis nog niet hebben gekregen. Lees de toelichting bij vraag 5p.

Vul de gegevens in van de eerder overleden partner.

5p.1 Voorletter(s), tussenvoegsel(s) en achternaam

Geboortedatum

Burgerservicenummer (als dit bekend is)

Overlijdensdatum

5p.2 Rente over de schuld aan de erfgenamen van de eerder overleden partner

Welk rentepercentage is afgesproken?

Vul 0% in als er geen rentepercentage is afgesproken.

Soort rente

☐ Enkelvoudige rente ☐ Samengestelde rente ☐ Geen rentepercentage

Is er sprake van een variabele rente?

☐ Ja ☐ Nee

5p.3 Oorspronkelijke waarde van de vorderingen van de erfgenamen op de langstlevende echtgenoot

5p.4 Schuld aan de erfgenamen van de eerder overleden partner, gemeenschappelijk

Schuld aan de erfgenamen van de eerder overleden partner, privé

5 Samenstelling van de erfenis (vervolg)**Waarde van de schulden (vervolg)**

- 5q **Schenking op papier.** Het gaat hier om schenkingen die de overledene tijdens zijn leven heeft gedaan, maar die pas na zijn overlijden worden uitbetaald. Deze schenkingen worden vastgelegd bij de notaris en heten ook wel schenkingen op papier.

Vul de gegevens in van de ontvanger van de schenking.

- 5q.1 Voorletter(s), tussenvoegsel(s) en achternaam

Geboortedatum - -

Burgerservicenummer

- 5q.2 Datum notariële akte - -

- 5q.3 Betaalde de overledene rente over de schenking aan de ontvanger? ☐ Ja ☐ Nee

Welk rentepercentage is afgesproken? , %
Vul 0% in als er geen rentepercentage is afgesproken.

Soort rente ☐ Enkelvoudige rente ☐ Samengestelde rente ☐ Geen rentepercentage

Is er sprake van een variabele rente? ☐ Ja ☐ Nee

Moest de overledene nog rente betalen in 2021? ☐ Ja. Bedrag nog niet betaalde rente in 2021

 €

☐ Nee

- 5q.4 Waarde van de schenking op papier €

- 5q.5 Schenking op papier, gemeenschappelijk €

Schenking op papier, privé €

- 5r **Andere schulden.** Bijvoorbeeld leningen, schulden aan postorderbedrijven, schulden aan kredietmaatschappijen. Lees de toelichting bij vraag 5r. Vul hieronder het bedrag van deze andere schulden in.

Omschrijving van de schulden

Totale waarde van de andere schulden €

Andere schulden, gemeenschappelijk €

Andere schulden, privé €

5s Totale waarde van de schulden

Totaal schulden, gemeenschappelijk €
Tel de gemeenschappelijke schulden die u hebt ingevuld bij vraag 50 tot en met vraag 5r bij elkaar op.

Totaal schulden, privé. Tel de privé-schulden die u hebt ingevuld bij vraag 50 tot en met vraag 5r bij elkaar op. €

6 Uitvaartkosten en overige kosten

6a Uitvaartkosten na aftrek van de uitkering van de uitvaartverzekering

 €

Betaalt de partner van de overledene de uitvaartkosten?

☐ Ja ☐ Nee

6b Overige kosten

Let op! Het gaat hier alleen om aftrekbare kosten in het kader van een aanmerkelijk belang. Lees de toelichting bij vraag 6b.

 €

7 De verdeling van de erfenis en gevolgen voor de berekening van erfbelasting

Bij deze vragen geeft u aan of de verdeling van de erfenis gevolgen heeft voor de berekening van de erfbelasting.

Hoe de erfenis wordt verdeeld, hangt af van de volgende vragen:

- Heeft de overledene een testament laten opmaken? (Zie vraag 1d.)
- Doen 1 of meer onderfde kinderen (legitimarissen) een beroep op hun legitieme portie (wettelijke erfdeel)? (Zie vraag 4d.)
- Heeft iemand zijn erfdeel geweigerd?
- Heeft iemand zijn legaat geweigerd?
- Hebben de erfgenamen samen afspraken gemaakt over het betalen van rente?

7a Zijn er erfgenamen die een erfdeel hebben geweigerd?

☐ Ja ☐ Nee

7b Zijn er personen of instellingen die een legaat hebben geweigerd?

☐ Ja ☐ Nee

Verdeling van de erfenis zonder testament

Heeft de overledene een testament laten opmaken? Ga dan verder met vraag 7d.

7c Heeft de echtgenoot of geregistreerd partner de wettelijke verdeling ongedaan gemaakt?

☐ Nee
☐ Ja. Datum waarop de wettelijke verdeling ongedaan is gemaakt

 - -

Hebben 1 of meer erfgenamen afspraken gemaakt over de rente?

☐ Nee
☐ Ja. Wanneer is dit afgesproken?

 - -

Welk rentepercentage betaalt de persoon die alle vermogensbestanddelen krijgt? Vul 0% in als er geen rente wordt betaald.

, %

Soort rente

☐ Enkelvoudige rente
☐ Samengestelde rente
☐ Geen rentepercentage

Is er sprake van een variabele rente?

☐ Ja ☐ Nee

7

De verdeling van de erfenis en gevolgen voor de berekening van erfbelasting (vervolg)

Verdeling van de erfenis met testament (vervolg)

- 7d Heeft de overledene in zijn testament bepaald dat de andere erfgenamen hun deel van de erfenis krijgen in de vorm van een vordering op degene die alle vermogensbestanddelen krijgt? (Dit kunt u lezen in het testament van de overledene.)
- ☐ Nee
- ☐ Ja. Door de vordering heeft de ontvanger van het vermogen een schuld aan de andere erfgenamen. Soms moet de ontvanger de andere erfgenamen rente betalen over deze schuld.
- Welk rentepercentage staat in het testament? Vul 0% in als er geen rentepercentage is afgesproken. , %
- Soort rente ☐ Enkelvoudige rente ☐ Samengestelde rente ☐ Geen rentepercentage
- Is er sprake van een variabele rente? ☐ Ja ☐ Nee
- Als er later een ander rentepercentage is afgesproken: Welk rentepercentage is later afgesproken? Vul 0% in als er geen rentepercentage is afgesproken. , %
- Wanneer is dit rentepercentage afgesproken? - -
- Soort rente ☐ Enkelvoudige rente ☐ Samengestelde rente ☐ Geen rentepercentage
- Is er sprake van een variabele rente? ☐ Ja ☐ Nee

8 Aanvullende vragen

Misschien heeft de overledene tijdens zijn leven afspraken gemaakt waardoor personen of instellingen na zijn dood vermogensbestanddelen van hem krijgen. Deze vermogensbestanddelen horen niet bij de erfenis. Maar de Belastingdienst moet ze behandelen alsof ze wel bij de erfenis horen. De personen of instellingen die deze vermogensbestanddelen krijgen, moeten er dus mogelijk erfbelasting over betalen. Bij de volgende vragen geeft u aan of de overledene afspraken heeft gemaakt die gevolgen hebben voor de erfbelasting.

Verzekeringen

- 8a Had de overledene een levens- of ongevalverzekering afgesloten waarvan de uitkering als gevolg van het overlijden in 1 keer wordt uitbetaald? ☐ Nee. Ga naar vraag 8c. ☐ Ja
- 8b Wordt de overledene op de polis of overeenkomst genoemd als verzekerde? ☐ Nee. Ga naar vraag 8c. ☐ Ja. Vul de gegevens in van elke uitkering die na het overlijden is uitbetaald.

Uitkering 1

Naam uitkeringsinstantie

Polisnummer verzekering
en bedrag uitkering

Burgerservicenummer/RSIN

Voorletter(s), tussenvoegsel(s)
en achternaam ontvanger

Naam instelling

Voor welk percentage is deze uitkering
voor de inkomstenbelasting belast?

%

Uitkering 2

Naam uitkeringsinstantie

Polisnummer verzekering
en bedrag uitkering

Burgerservicenummer/RSIN

Voorletter(s), tussenvoegsel(s)
en achternaam ontvanger

Naam instelling

Voor welk percentage is deze uitkering
voor de inkomstenbelasting belast?

%

Uitkering 3

Naam uitkeringsinstantie

Polisnummer verzekering
en bedrag uitkering

Burgerservicenummer/RSIN

Voorletter(s), tussenvoegsel(s)
en achternaam ontvanger

Naam instelling

Voor welk percentage is deze uitkering
voor de inkomstenbelasting belast?

%

Uitkering 4

Naam uitkeringsinstantie

Polisnummer verzekering
en bedrag uitkering

Burgerservicenummer/RSIN

Voorletter(s), tussenvoegsel(s)
en achternaam ontvanger

Naam instelling

Voor welk percentage is deze uitkering
voor de inkomstenbelasting belast?

%

8

Aanvullende vragen (vervolg)**Schenken en voordelen uit verkoop of schenking**

8d.1 Heeft de overledene tijdens zijn leven zijn woning verkocht of geschonken en mocht hij toch in deze woning blijven wonen? ☐ Nee. Ga naar vraag 8e. ☐ Ja

8d.2 Wanneer is hiervoor een notariële akte opgemaakt? - -

Adres in Nederland

Straat, huisnummer en toevoeging

Postcode en woonplaats

Adres in het buitenland

Straat en huisnummer

Postcode en plaats

Landcode

Kijk op belastingdienst.nl voor een overzicht met landcodes.

8d.3 Wat was de WOZ-waarde van de woning op de overlijdensdatum?
Gaat het om een woning in het buitenland? Vul dan de marktwaarde in.
Wat was de WOZ-waarde in 2010 (peildatum 1 januari 2009)?
Vul deze vraag alleen in als de overdracht was vóór 1 januari 2010. Lees de toelichting.

€

€

€

Wat was de marktwaarde van de woning op het moment van overdracht?

- -

Datum notariële akte van overdracht

8d.4 Betaalde de overledene een zakelijke vergoeding om in de woning te mogen wonen?

☐ Nee ☐ Ja

8d.5 Hebben de personen die de woning kochten of kregen, hiervoor iets betaald?

☐ Nee ☐ Ja

Welk te betalen bedrag is afgesproken (totaal alle nieuwe eigenaren)?

€

Wat is het verschil tussen het afgesproken bedrag dat betaald moest worden, en het daadwerkelijk betaalde bedrag (totaal alle nieuwe eigenaren)?

€

Betaalde schenkbelasting over de verkochte of geschonken woning

€

Betaalde overdrachtsbelasting over de verkochte of geschonken woning

€

8d.6 **Vul de gegevens in van de persoon die de woning heeft gekocht of gekregen (de nieuwe eigenaar van de woning).**

Voorletter(s), tussenvoegsel(s), achternaam nieuwe eigenaar

Geboortedatum nieuwe eigenaar

- -

Burgerservicenummer

8d.7 Mag iemand anders na het overlijden in deze woning blijven wonen? ☐ Nee. Ga verder met vraag 8e. ☐ Ja. Vul hieronder de gegevens in van de persoon die na het overlijden in de woning mag blijven wonen.

Voorletter(s), tussenvoegsel(s), achternaam van deze bewoner

Geboortedatum van deze bewoner

- -

Burgerservicenummer

8

Aanvullende vragen (vervolg)**Schenken en voordelen uit verkoop of schenking (vervolg)**

- 8e.1 Heeft de overledene andere vermogensbestanddelen dan zijn woning verkocht of geschonken en ontving hij daarvan toch de opbrengsten? Denk hierbij aan effectenportefeuilles, spaartegoeden of onroerende zaken. **Let op!** Kruis ook 'Ja' aan als de overledene erfgenaam was in een ik-opa-testament of een turbotestament.
- Omschrijving van het vermogensbestanddeel
- Wanneer is deze afspraak ingegaan? - -
- 8e.2 Waarde van het vermogensbestanddeel op de overlijdensdatum €
- Op welke datum is het vermogensbestanddeel geschonken of verkocht? - -
- Betaalde de overledene een zakelijke vergoeding voor het gebruik van een onroerende zaak? ☐ Nee ☐ Ja
- 8e.3 Hebben de personen die de vermogensbestanddelen kochten of kregen, hiervoor iets betaald? ☐ Nee. Ga naar vraag 8e.4. ☐ Ja
- Welk te betalen bedrag is afgesproken (totaal alle nieuwe eigenaren)? €
- Wat is het verschil tussen het afgesproken bedrag dat betaald moest worden, en het daadwerkelijk betaalde bedrag? (totaal alle nieuwe eigenaren) €
- Wat is het bedrag aan betaalde schenkbelasting over het geschonken verkochte vermogensbestanddeel? €
- Wat is het bedrag dat is betaald aan overdrachtsbelasting over het geschonken of verkochte vermogensbestanddeel, in het geval van een onroerende zaak? €
- 8e.4 **Vul de gegevens in van de persoon of instelling die het vermogensbestanddeel heeft gekocht of gekregen (de nieuwe eigenaar).**
- Voorletter(s), tussenvoegsel(s) en achternaam nieuwe eigenaar
- Burgerservicenummer Geboortedatum - -
- Naam instelling
- RSIN instelling
- 8e.5 **Vul de gegevens in van de persoon of instelling die de opbrengsten van het vermogensbestanddeel blijft ontvangen.**
- Voorletter(s), tussenvoegsel(s) en achternaam ontvanger
- Burgerservicenummer Geboortedatum - -
- Naam instelling
- RSIN instelling

8

Aanvullende vragen (vervolg)**Schenken en voordelen uit verkoop of schenking (vervolg)**

- 8f Heeft de overledene een overeenkomst gesloten waarin stond dat hij een vermogensbestanddeel verkocht aan iemand die dit pas na het overlijden krijgt? ☐ Nee. Ga door naar vraag 8g. ☐ Ja
Lees de toelichting bij vraag 8f.

Omschrijving van het
vermogensbestanddeel

Waarde van het vermogensbestanddeel op de overlijdensdatum

Hebben de personen die de
vermogensbestanddelen

☐

Nee

kochten of kregen, hiervoor
iets betaald?

☐

Ja. Vul het totaal in dat alle recht-
hebbenden samen hebben betaald.

Vul de gegevens in van de persoon of instelling die volgens de overeenkomst recht heeft op het vermogensbestanddeel (de rechthebbende).

Voorletter(s), tussen-
voegsel(s) en achternaam
rechthebbende

Burgerservicenummer

Geboortedatum

Naam instelling

RSIN instelling

- 8g Had de overledene een overeenkomst met iemand gesloten waardoor hun gezamenlijke bezittingen en schulden, na het overlijden volledig in het bezit van de ander komen? Vaak is zo'n overeenkomst onderdeel van een samenlevingscontract en heet dan ook wel overname- of verblijvingsbeding. ☐ Nee. Ga door naar vraag 8h. ☐ Ja

Omschrijving van het
vermogensbestanddeel

Waarde van het vermogensbestanddeel op de overlijdensdatum

Hebben de personen die de
vermogensbestanddelen

☐

Nee

kochten of kregen, hiervoor
iets betaald?

☐

Ja. Vul het totaal in dat alle recht-
hebbenden samen hebben betaald.

Vul de gegevens in van de persoon die volledig in het bezit is gekomen van gezamenlijke bezittingen en schulden (de ontvanger).

Voorletter(s), tussenvoegsel(s)
en achternaam ontvanger

Burgerservicenummer

Geboortedatum

Naam instelling

RSIN instelling

8

Aanvullende vragen (vervolg)**Schenken en voordelen uit verkoop of schenking (vervolg)**

- 8h Had de overledene voor het ondernemingsvermogen een overeenkomst gesloten met een verblijvings-, toedelings- of een overnemingsbeding? ☐ Nee. Ga verder met vraag 8i. ☐ Ja

Let op! Kies alleen 'Ja' als degene die het ondernemingsvermogen overneemt de partner is van de overledene, of een bloed- of aanverwant tot en met de vierde graad (of een partner daarvan).

Was deze overeenkomst gesloten met een familielid van de overledene of zijn partner? ☐ Nee ☐ Ja

Naam van de onderneming

Burgerservicenummer of
RSIN onderneming

Rechtsvorm onderneming

Waarde van de onderneming

 €

Hebben de personen die het
ondernemingsvermogen

☐ Nee

overnemen, hiervoor iets
betaald?

☐ Ja. Vul het totaal in dat alle
verkrijgers samen hebben betaald.
Neem het bedrag over van vraag 5j.3.

 €
Vul de gegevens in van de persoon die in het bezit is gekomen van (het overgedragen aandeel in) de onderneming.

Voorletter(s), tussenvoegsel(s)
en achternaam ontvanger

Burgerservicenummer

Geboortedatum

 - -

Naam instelling

RSIN instelling

- 8i Had de overledene recht op een pensioenuitkering, lijfrente-uitkering of andere periodieke uitkering omdat een bv of nv verplichtingen tegenover hem had in de vorm van een bv of nv. Lees de toelichting bij vraag 8i. ☐ Nee. Ga naar vraag 8j. ☐ Ja

Was een familielid van de overledene of zijn partner eigenaar
van de aandelen of winstbewijzen van deze bv of nv?

☐ Nee

☐ Ja. Vul hieronder de gegevens in
van de aandeelhouder.

Voorletter(s), tussenvoegsel(s)
en achternaam aandeelhouder

Burgerservicenummer

Geboortedatum

 - -

Naam pensioen-bv of nv

RSIN pensioen-bv of nv

Waarde van de aandelen

 €

Bedrag dat de aandeelhouder betaald heeft

 €

Waardestijging van de aandelen door het vrijvallen
van pensioenrechten

 €

8

Aanvullende vragen (vervolg)**Schenken en voordelen uit verkoop of schenking**

- 8j Had de overledene of zijn echtgenoot of geregistreerd partner ☐ Nee. Ga verder met vraag 8k. ☐ Ja
vermogen ingebracht in een afgezonderd particulier vermogen (APV),
of was 1 van hen betrokken bij een APV of een vennootschap waarvan
een APV aandeelhouder is? Lees de toelichting bij vraag 8j.

Naam van het APV

RSIN/Fiscaal identificatienummer

Rechtsvorm van het APV

Landcode

Kijk op belastingdienst.nl voor een overzicht met landcodes.Waarde aandeel overledene
in het APV

- 8k Is er sprake van een bovenmatige rente over schulden ☐ Nee. Ga verder met vraag 9. ☐ Ja
die de overledene had aan de erfgenamen?
Er kan sprake zijn van een bovenmatige rente als de overledene een eerder overleden partner had en de wettelijke rente hoger was dan 6%.
Lees de toelichting bij vraag 8k.

Wat was het werkelijk betaalde
rentepercentage?
 , %

Soort rente

☐ Enkelvoudige rente☐ Samengestelde rente☐ Geen rentepercentageWas er sprake van
een variabele rente?☐ Ja☐ Nee

9

Tweetrapsmaking

- 9a Had de overledene tijdens zijn leven een erfenis uit een ☐ Nee. Ga naar vraag 10. ☐ Ja
tweetrapstestament? Dit heet ook wel 'tweetrapsmaking'?

- 9b Voeg de gegevens toe van de persoon die het tweetrapstestament heeft laten maken. In het testament wordt deze persoon ook wel 'insteller' genoemd.

Voorletter(s), tussenvoegsel(s) en
achternaam van de insteller

Burgerservicenummer

Datum overlijden insteller

 - -

Was was de waarde van de erfenis op basis van de tweetrapsmaking?

Het gaat om de waarde op de overlijdensdatum van de overledene
waarvoor u nu aangifte doet.

- 9c Voeg de gegevens toe van de persoon of instelling die nu de erfenis krijgt. In het testament wordt deze persoon ook wel 'verwachter' genoemd.

Voorletter(s), tussenvoegsel(s) en
achternaam van de verwachter

Geboortedatum

 - -

Burgerservicenummer

Naam instelling

RSIN

Wat is de waarde van de erfenis die
nu overgaat naar de verwachter?

10 Lijfrenten en pensioenen

- 10a Krijgt iemand door het overlijden een lijfrente- of pensioenuitkering of had iemand al een lijfrente- of pensioenuitkering en gaat die door het overlijden omhoog? Het pensioen dat de partner krijgt op grond van de Algemene nabestaandenwet (Anw) hoeft u niet aan te geven. Lees de toelichting bij vraag 10a.

- ☐ Nee. Ga naar vraag 11.
- ☐ Ja. Vul hierna de gegevens in van elke lijfrente- of pensioenuitkering die door het overlijden wordt uitgekeerd of waarvan het bedrag omhoog ging.

Lijfrente-uitkering

Vul de vragen hieronder in. Hebt u te weinig ruimte om alle gegevens in te vullen, bijvoorbeeld omdat er meerdere ontvangers zijn? Maak dan 1 of meer kopieën van deze bladzijde en vul de gegevens die u niet kwijt kunt in op de kopie(ën). Schrijf op elke kopie het burgerservicenummer van de overledene en stuur ze als bijlage mee met uw aangifte.

- 10b Vul de gegevens in van de persoon die de uitkering krijgt.

Voorletter(s), tussenvoegsel(s)
en achternaam ontvanger
van de lijfrente

Burgerservicenummer

Geboortedatum

 - -

Polisnummer

Datum eerste uitkering

 - -

De uitkering eindigt

☐ op een vastgestelde datum

Datum beëindiging
van de lijfrente

 - -

☐ bij overlijden van de partner

Jaarlijks brutobedrag van de uitkering

Als de lijfrente-uitkering is afgekocht, voor welk bedrag?

Als de lijfrente-uitkering omhoog gaat, met welk bedrag?

Pensioenuitkering

- 10c Voorletter(s), tussenvoegsel(s)
en achternaam ontvanger
van het pensioen

Burgerservicenummer

Geboortedatum

 - -

Polisnummer

Datum eerste uitkering

 - -

De uitkering eindigt

☐ op een vastgestelde datum

Datum beëindiging
van het pensioen

 - -

☐ bij overlijden van de partner

Jaarlijks brutobedrag van de uitkering

Als de pensioenuitkering is afgekocht, voor welk bedrag?

Als de pensioenuitkering omhoog gaat, met welk bedrag?

11 Ondernemingsvermogen

Wij raden u aan een belastingadviseur in te schakelen om de vragen over het ondernemingsvermogen te beantwoorden.

Vul deze vraag alleen in als aan minstens 1 van de volgende voorwaarden is voldaan:

- De overledene had aandelen die een aanmerkelijk belang in een onderneming vertegenwoordigen.
- De overledene had ander ondernemingsvermogen.

Let op! Er is ruimte voor de gegevens van 1 onderneming. Had de overledene meer dan 1 onderneming? Maak dan 1 of meer kopieën van de bladzijden die horen bij vraag 11 en vraag 12. De gegevens die u niet meer kunt invullen in dit formulier, vult u in op de kopieën. Schrijf op iedere kopie het burgerservicenummer van de overledene.

Heeft de overledene voor het ondernemingsvermogen een overeenkomst met een verblijvings-, toedelings- of een overnemingsbeding gesloten? Dan hoeft u vraag 11 niet te vullen. U vult dan vraag 8h in.

11a Gegevens van de onderneming

Naam van de onderneming

Wat is de rechtsvorm van de onderneming?

☐ Besloten vennootschap (bv)

☐ Eenmanszaak

☐ Naamloze vennootschap (nv)

☐ Maatschap

☐ Vennootschap onder firma (vof)

☐ Commanditaire vennootschap

Burgerservicenummer/RSIN/fiscaal identificatienummer van de onderneming

11b.1 Wordt er een verzoek gedaan om toepassing van de doorschuifregeling voor de inkomstenbelasting?

☐ Ja

☐ Nee

11b.2 Komt het ondernemingsvermogen uit een afgezonderd particulier vermogen (APV)?

☐ Ja

☐ Nee

11c Waarde ondernemingsvermogen

Let op! Vul de waarden van vraag 11c ook in bij vraag 5k. Horen er meerdere ondernemingen bij de nalatenschap?

Tel dan de waarden van die ondernemingen bij elkaar op en vul het totaal van alle ondernemingen samen in bij vraag 5k.

11c.1 Waarde van de aanmerkelijk belang aandelen (inclusief beleggingsvermogen)

Ga uit van de goingconcernwaarde, behalve als de liquidatiewaarde hoger is. Ga dan uit van de liquidatiewaarde.

Waarde van de aanmerkelijk belang aandelen, gemeenschappelijk

Waarde van de aanmerkelijk belang aandelen, privé

11c.2 Waarde van de IB-onderneming (inclusief beleggingsvermogen)

Ga uit van de goingconcernwaarde, behalve als de liquidatiewaarde hoger is. Ga dan uit van de liquidatiewaarde.

Waarde van de IB-onderneming, gemeenschappelijk

Waarde van de IB-onderneming, privé

11d Vestigingsadres van de onderneming

Adres in Nederland

Straat, huisnummer en toevoeging

Postcode en woonplaats

Adres in het buitenland

Straat en huisnummer

Postcode en plaats

Landcode

Kijk op belastingdienst.nl voor een overzicht met landcodes.

12 Aanvraag toepassing van de bedrijfsopvolgingsregeling

Wij raden u aan een belastingadviseur in te schakelen om de vragen te beantwoorden die horen bij de aanvraag van de bedrijfsopvolgingsregeling. Vul deze vraag alleen in als 1 of meer van de erfgenamen de onderneming voortzetten en een aanvraag doen om toepassing van de bedrijfsopvolgingsregeling.

Let op! Als er sprake is van beleggingsvermogen, buitenvennootschappelijk vermogen en/of ter beschikking gestelde panden moet u een rekenhulp in de toelichting invullen. Neem de uitkomst van die rekenhulp over in dit formulier. Bewaar de ingevulde rekenhulp(en). Wij kunnen daar om vragen.

12a Gegevens van de onderneming waarvoor u de bedrijfsopvolgingsregeling aanvraagt

Wilt u voor meerdere ondernemingen een aanvraag doen voor toepassing van de bedrijfsopvolgingsregeling? Maak dan 1 of meer kopieën van deze bladzijde. De gegevens die u niet meer kunt invullen in dit formulier, vult u in op de kopieën, inclusief de naam van de bijbehorende onderneming. Schrijf op iedere kopie het burgerservicenummer van de overledene.

Naam van de onderneming

Burgerservicenummer/RSIN/fiscaal identificatienummer van de onderneming

Voorwaardelijke vrijstelling voor de gehele objectieve onderneming

12b Heeft er vooroverleg over de bedrijfsopvolgingsregeling plaatsgevonden?

☐ Ja ☐ Nee

12c Had de overledene de onderneming minimaal 1 jaar in bezit?

☐ Ja ☐ Nee

12d Wordt de onderneming binnen 2 jaar na overlijden anders verdeeld dan volgens het testament of de wettelijke verdeling?

☐ Ja ☐ Nee

12e Liquidatiewaarde van de gehele objectieve onderneming. **Let op!** Vul deze vraag alleen in als de liquidatiewaarde hoger is dan de goingconcernwaarde. Bereken het bedrag met behulp van rekenhulp B (aanmerkelijk belang aandelen) of rekenhulp D (ander ondernemingsvermogen).

€

12f Goingconcernwaarde van de gehele objectieve onderneming. Bereken het bedrag met behulp van rekenhulp A (aanmerkelijk belang aandelen) of rekenhulp C (ander ondernemingsvermogen).

€

12g Waarde voorwaardelijke vrijstelling voor de bedrijfsopvolgingsregeling van de gehele objectieve onderneming (aanmerkelijk belang aandelen of ander ondernemingsvermogen). Bereken het bedrag met behulp van rekenhulp E achter in de toelichting.

€

Ter beschikking gesteld pand

12h Horen 1 of meer ter beschikking gestelde panden bij het ondernemingsvermogen?

☐ Nee. Ga verder met vraag 12i op de volgende bladzijde.

☐ Ja. Vul de gegevens in van het ter beschikking gestelde pand. Ruimtegebrek? Maak dan 1 of meer kopieën van deze bladzijde. De gegevens die u niet meer kunt invullen in dit formulier, vult u in op de kopieën, inclusief de naam van de bijbehorende onderneming. Schrijf op iedere kopie het burgerservicenummer van de overledene.

Liquidatiewaarde van het gehele aan de onderneming ter beschikking gestelde pand

€

Adres van het ter beschikking gestelde pand
Adres in Nederland

Straat, huisnummer en toevoeging

Postcode en woonplaats

Adres in het buitenland

Straat en huisnummer

Postcode en plaats

Landcode

Kijk op belastingdienst.nl voor een overzicht met landcodes.

Geen adres bekend?

Vul dan de kadastrale perceel-aanduiding in.

12 Aanvraag toepassing van de bedrijfsopvolgingsregeling (vervolg)

Aanvrager bedrijfsopvolgingsregeling

Let op! Vul de volgende vragen in per aanvrager van de bedrijfsopvolgingsregeling. Zijn er meerdere aanvragers?

Maak dan 1 of meer kopieën van deze bladzijde. De gegevens die u niet meer kunt invullen in dit formulier, vult u in op de kopieën.

Schrijf op iedere kopie het burgerservicenummer van de overledene.

Voorletter(s), tussenvoegsel,
achternaam van de aanvrager

Burgerservicenummer
van de aanvrager

Voorwaardelijke vrijstelling voor het overgedragen deel van de objectieve onderneming

12i Liquidatiewaarde van het overgedragen deel van de objectieve onderneming

Let op! Vul deze vraag alleen in als de liquidatiewaarde hoger is dan de goingconcernwaarde.

12j Goingconcernwaarde van het overgedragen deel van de gehele objectieve onderneming

12k Overgedragen deel van de gehele onderneming (in breuken)

Let op! Hebt u de liquidatiewaarde ingevuld bij vraag 12e en vraag 12i? Ga dan hier ook uit van het overgedragen deel van de liquidatiewaarde (in breuken).

 /

12l Waarde van de voorwaardelijke vrijstelling voor de bedrijfsopvolgingsregeling voor het overgedragen deel van de objectieve onderneming. Bereken het bedrag met behulp van rekenhulp F achter in de toelichting.

12m Waarde van de (doorgeschoven) verkrijgingsprijs voor het overgedragen deel

12n Waarde van de tegenprestatie (inbrengsom) voor het overgedragen deel

12o Latente belastingschuld overgedragen deel

12p Evenredig deel latente belastingschuld overgedragen deel objectieve onderneming
Bereken het bedrag met behulp van rekenhulp G achter in de toelichting.

12q Ik wil gebruikmaken van de volgende regeling(en): ☐ Voorwaardelijke vrijstelling
Kruis aan wat van toepassing is.

☐ Conserverende aanslag

Geconserveerde waarde voor het overgedragen deel van de onderneming

Handtekening voor aanvraag
bedrijfsopvolgingsregeling

13 Met de aanslag te verrekenen belastingen

13a Is er schenkbelasting of overdrachtsbelasting betaald die wij moeten verrekenen met de aanslag erfbelasting?

☐ Nee

☐ Ja. **Let op!** U hoeft de al betaalde belasting niet in te vullen. Wij verrekenen een deel van de betaalde belasting met de aanslag erfbelasting. U krijgt hierover vanzelf bericht van ons.

13b Hebben de erfgenamen van de overledene in het buitenland al erfbelasting betaald over de erfenis?

☐ Nee. Ga verder met vraag 14.

☐ Ja. Hoeveel belasting is betaald in het buitenland?

Landcode van het land aan welke deze belasting is betaald

Kijk op belastingdienst.nl voor een overzicht met landcodes.

14 Bijzondere situaties

U kunt hieronder aangeven of er sprake is van een bijzondere situatie die u niet in de aangifte kwijt kunt. Wij kunnen dan contact met u opnemen als wij de aangifte in behandeling nemen.

- Ik wil een toelichting geven over:
- ☐ een bijzondere lijfrente
 - ☐ een bijzondere oudedagsvoorziening
 - ☐ een turboverdeling
 - ☐ een vaststellingsovereenkomst
 - ☐ een bijzonderheid in de nalatenschap van een eerder overleden ouder
 - ☐ een fictieve verkrijging
 - ☐ een andere bijzondere situatie

